

Stockholm den 13 oktober 2021

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm
Sverige

MED E-POST: fi.remissvar@regeringskansliet.se;
matilda.hardange@regeringskansliet.se

Remissvar: Promemorian Särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel till konsumenter (Fi2021/02357)

1. Introduktion

Paf Consulting Abp (nedan "**Paf**") är ett bolag inom Paf-koncernen vars mål är att samla in medel **till** allmännyttiga ändamål genom att erbjuda trovärdiga och ansvarsfulla spel **till** allmänheten. Paf innehar licens från Spelinspektionen ("**Si**") för kommersiellt onlinespel samt vadhållning på den svenska marknaden och erbjuder spel under domänen www.paf.se. Paf har även tillstånd från **Si** att bedriva bordsspel ombord på fartyg i internationell trafik. I Paf-koncernen ingår även dotterbolaget Paf Multibrand Ltd som under tillstånd från **Si** erbjuder spel på domänerna noaccountcasino.se, noaccountbet.se och prankcasino.se samt Speedy Ltd och Speedy Originals Ltd som erbjuder spel under domänerna speedycasino.com, speedybet.com och speedyspel.se. Paf-koncernen är medlem i **SPER**, Spelbranschens Riksorganisation.

Paf vill inledningsvis tacka för möjligheten att inkomma med remissvar på Promemorian Särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel **till** konsumenter (Fi2021/02357), nedan "**Promemorian**".

2. Sammanfattning

Paf avstyrker förslaget att införa krav på särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel **till** konsumenter. Paf menar att dagens reglering med krav på måttfullhet är tillräckligt kraftfull och börjar dessutom klargöras genom konsumentombudsmannens tillsynsändanden, vägledning och rättspraxis. En ändring av måttfullhetskravet skulle ånyo skapa stor oklarhet på marknaden och leda **till** olika tolkningar och tillämpning av olika aktörer. Det föreligger vidare en uppenbar risk att licensierade aktörers möjlighet att synas begränsas så **till** den grad att olicensierade aktörer ges mer utrymme på den svenska marknaden vilket är långt ifrån önskvärt. Paf undrar varför

regeringen inte sätter mer kraft på att utestänga de olicensierade aktörerna från den svenska spelmarknaden framom att ytterligare begränsa de som redan har licens och lyder under en **till** denna del fungerande lagstiftning och måttfullhetskrav? Precis som konstaterats i spelmarknadsutredningen (SOU 2020:77)¹ ser Paf inte att det finns skäl att skärpa bestämmelsen om krav på måttfullhet. Paf ser en reell fara att de föreslagna åtgärderna ytterligare kommer att minska kanaliseringen och i slutändan bidra **till** ett minskat konsumentskydd på den svenska spelmarknaden, tvärt emot spellagstiftningens syfte.

Paf vill poängtera att vi som företag generellt är för en strikt och tydlig reglering av spelmarknaden så länge den gäller lika för alla spelaktörer. Vi förespråkar **till** och med att det skulle införas en nationell förlustgräns gemensam för alla licensbolag, något som Paf själva på frivillig basis har tillämpat sedan september 2018. Således är Paf principiellt för en strikt reglering givet att det finns ett verkligt syfte att skydda konsumenten. Men dessa tuffa regler kan inte införas innan man fått ordning på den svenska spelmarknaden och stängt ute olicensierade aktörer. Först då är det möjligt att uppnå det eftersträvade syftet med lagstiftningen, nämligen att skydda konsumenterna. Paf vill särskilt framhålla betydelsen av kanalisering till licensierade aktörer vilket utgör en absolut förutsättning för att ett högt konsumentskydd i praktiken skall kunna uppnås.

3. Pafs synpunkter på de i Promemorian föreslagna ändringarna

3.1 Förslag att införa krav på särskild måttfullhet vid marknadsföring av spel

Paf anser att ett krav på särskild måttfullhet **inte** bör införas för marknadsföring av spel. Det finns inga studier som visar en tydlig koppling mellan spelreklam och spelproblem varför det skulle te sig oproportionerligt långtgående att införa krav på särskild måttfullhet i bedömningen. Det är också högst angeläget att möjligheten att marknadsföra sig inte begränsas mer än nödvändigt för de licensierade aktörerna med tanke på kanaliseringen och för att undvika att konsumenterna lockas **till** olicensierade aktörer, vilka helt saknar konsumentskydd.

I Spelmarknadsutredningen som publicerades i januari 2021 kom man fram **till** slutsatsen att det inte finns skäl att införa krav på särskild måttfullhet. Paf delar Spelmarknadsutredningens bedömning att det är för tidigt att dra slutsatsen att måttfullhetskravet inte skulle vara tillräckligt för att skydda sårbara grupper när det kommer till innehållet i spelreklamen. Spellagen trädde i kraft den 1 januari 2019, det är fortfarande en tämligen ny lagstiftning vi har att göra med. Det förelåg **till** en början stor oklarhet bland marknads aktörer vad som egentligen avsågs med begreppet måttfull marknadsföring. Detta har nu börjat utkristallisera sig genom en rad tillsynsärenden från konsumentombudsmannen (KO), KO:s vägledning på området samt rättspraxis. Det är också tydligt att operatörerna har anpassat sig efter tillämplig vägledning och marknadsföringen har både minskat² och blivit mer måttfull³. Det ter sig således oproportionerligt långtgående och icke-ändamålsenligt att införa skärpta regler i en situation då vi har en reglering

¹ SOU 2020:7 Ökat skydd och stärkt reglering på den omreglerade spelmarknaden.

² Undersökning från Kantar Sifo visar att inköpen av spelreklam har minskat; 2018: 7,3 miljarder kronor, 2019: 5,7 miljarder kronor och 2020: 3,7 miljarder kronor.

³ Konsumentverkets rapport Marknadsföring av spel, En uppföljning av 2019 års granskning.

som det till denna del inte finns några tecken på att inte skulle fungera. Tvärtom kan vi se att marknadsföringen har blivit mer måttfull och operatörerna tar sitt ansvar. Man kan således fråga sig vilket problem det är lagstiftaren avser lösa med den föreslagna ändringen? Införande av striktare lagstiftning måste vara proportionerlig och grundad på ett verkligt behov, regeringen har inte presenterat att ett sådant behov ens föreligger.

Det som snarare och smärtsamt tydligt kan konstateras är det faktum att olicensierade aktörer fortfarande tillåts verka tämligen fritt på den svenska spelmarknaden och det är också i denna grupp som andelen problemspelare är överhängande stort.⁴ Om syftet är att öka konsumentskyddet på den svenska marknaden och minska antalet spelberoende är det således bekämpningen av olicensierat spel som krafterna bör riktas mot och åtgärder vidtas. Paf ställer sig positivt till de åtgärder som föreslagits i Spelmarknadsutredningen om krav på tillstånd att tillhandahålla spelprogramvara, s.k. B2B-licenser, för att mer effektivt hålla ute olicensierade aktörer. Dessa regler planeras dock träda i kraft först år 2023 medan de nu föreslagna bestämmelserna riktade mot redan reglerade aktörer föreslås träda i kraft så snart som i juli 2022. Även de åtgärder som presenteras i Gunnar Larssons "Utredning om åtgärder för att stärka arbetet mot matchfixning och olicensierad spelverksamhet" och i synnerhet förslaget om utökat tillämpningsområde för spellagen är mycket bra och borde implementeras i skyndsam ordning.

I Statskontorets senaste rapport⁵ över utvecklingen på spelmarknaden framgår det att kanaliseringsgraden år 2020 var 85 % vilket är lägre än föregående år och att trenden ser ut att vara fortsatt nedåtgående. Särskilt vissa spelformer såsom onlinekasino har en kanaliseringsgrad så låg som 75 %. Statskontoret bedömer att det kommer att krävas ytterligare åtgärder för att uppnå en högre kanaliseringsgrad. Statens mål att uppnå en kanaliseringsgrad över 90 % år 2022 synes tyvärr långt borta och det föreligger ett reellt problem på den svenska spelmarknaden.

Paf anser att Promemorians konsekvensbedömning inte i tillräcklig grad tar upp problematiken med kanaliseringen och att den brister i sin slutsats. Man bedömer att den föreslagna ändringen inte för med sig att reglerade aktörer skulle lämna marknaden och att det fortfarande har större möjligheter till synlighet än de olicensierade. Således konstateras i Promemorian mycket kortfattat att förslaget inte bedöms påverka kanaliseringen till lagligt spel "i någon större utsträckning". Paf anser att detta är en felaktig och missvisande slutsats. Även om reglerade aktörer inte skulle lämna marknaden p.g.a. striktare reglering av marknadsföringen, vilket förstås vore ett totalt misslyckande, får det oavsett till konsekvens att olicensierade aktörer tyvärr får mer utrymme till synlighet så länge myndigheterna inte har tillräckliga medel att ingripa mot dessa. Detta verkar menligt på kanaliseringen och riskerar att urholka hela den svenska spelmarknaden och konsumentskyddet.

Paf menar att den föreslagna lagändringen kommer få stora konsekvenser för spelmarknadens reglerade aktörer och de facto riskerar att försämra konsumentskyddet genom minskad kanalisering. Paf önskar att en fördjupad konsekvensanalys genomförs.

---

⁴ SKOP reviderad rapport till Spelinspektionen maj 2021, sid 18.

⁵ Utvärdering av omregleringen av spelmarknaden, Delrapport 4, Andra året med den nya spelregleringen (2021:5).

3.2 Ökade krafttag mot olicensierat **spel** är absolut nödvändigt

Paf anser det anmärkningsvärt att en så stor andel olicensierade aktörer i dagsläget kan verka på den svenska marknaden utan egentligt ingripande, detta är direkt skadligt för hela den reglerade marknaden och konsumentskyddet. Tyvärr förekommer det fortsättningsvis ett stort antal aktörer som kringgår reglerna och undkommer ansvar genom att använda sig av engelskspråkiga spelsidor i euro-valuta samtidigt som de erbjuder utpräglad svenska betalningsmetoder såsom t.ex. bank-ID.

Det mest graverande är de spelbolag baserade på Curacao som helt utan insyn eller kontroll, riktar spel till svenska konsumenter genom att erbjuda svenska betalningslösningar. Även bolag baserade på Malta riktar spel till Sverige genom att erbjuda svenska betalningslösningar och spel av samma leverantörer som de licensierade alternativen trots avsaknad av svensk licens. Dessa aktörer "gömmar sig" bakom engelskspråkiga sidor med utländsk valuta men konsumenten kan blixtnabbt registrera sig och erbjuds betalningslösningar i svenska kronor. Det råder inget tvivel om att dessa sajter olovligen riktar sig mot Sverige och urholkar det svenska konsumentskyddet. Paf anser att ökade krafter bör riktas mot dessa bolag och det är viktigt att Si har ett tydligt mandat att ingripa.

Det är just detta som utgör kärnan **till** problemen på den svenska spelmarknaden och där fokus för skärpta åtgärder bör koncentreras, inte det sätt som redan reglerade licensbolag marknadsför sig på i enlighet med gällande måttfullhetskrav.

Paf kan inte nog understryka vikten av en hög kanalisering till licensierade spelföretag vilket utgör en grundförutsättning för konsumentskyddet samt hela den svenska spelregleringen och dess framtid. Det är således av yttersta vikt att de olicensierade aktörerna stängs ute från marknaden och detta behöver hända snabbt.

För eventuella frågor eller dialog i ärendet vänligen kontakta undertecknad eller Pafs chefsjurist Sara Eriksson (legal@paf.com).

Med vänliga hälsningar,

PAF CONSULTING ABP

Christer Fahlstedt, vd